

**UCHWAŁA NR LXXXVII/723/2024
RADY MIEJSKIEJ W BODZENTYNIE**

z dnia 26 lutego 2024 r.

w sprawie wyrażenia zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023 poz. 40 z zm.) Rada Miejska w Bodzentynie uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Miejska w Bodzentynie na wniosek Radnego Rady Miejskiej w Bodzentynie, Mieszkańców Bodzentyna oraz rodziny mjr rez. piech. Mariana Jana Świderskiego ps. „Dzik”, wyraża zgodę na umieszczenie tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci ww. Partyzanta AK.

§ 2. Tablica pamiątkowa zostanie umieszczona na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bodzentynie, Rynek Gónry 11 na działce nr ewid. 2987, obręb Bodzentyn, należącej do Gminy Bodzentyn.

§ 3. Tablica pamiątkowa o wymiarach 50 cm wysokości i 50 cm szerokości, będzie wykonana z czarnego granitu. Treść tablicy pamiątkowej stanowi załącznik do uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Teresa Bzymek

UZASADNIENIE

W dniu 09 października 2023 r. do Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn wpłynął wniosek Pana Włodzimierza Bąderskiego Radnego Rady Miejskiej w Bodzentynie, w którym wspólnie z Mieszkańcami Bodzentyna oraz członkami rodziny mjr. rez. piech. Mariana Jana Świderskiego ps. „Dzik”, zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej upamiętniającej ww. Partyzanta AK. Działania mające na celu uhonorowanie osoby zasłużonej w walce o niepodległość państwa Polskiego w okresie II wojny światowej, były poprzedzone konsultacjami z Instytutem Pamięci Narodowej w zakresie potwierdzenia autentyczności faktów historycznych.

Marian Świderski syn Józefa i Władysławy, urodził się 23 października 1910 r. w Bodzentynie, gdzie także ukończył Seminarium Nauczycielskie. Podporucznik rezerwy Wojska Polskiego. Po wybuchu II wojny światowej był mocno zaangażowany w walkę o wolność, niepodległość i suwerenność Rzeczypospolitej. W 1939 r. był współorganizatorem konspiracyjnych „trójek” w Bodzentynie, a następnie jednym z współtwórców Podobwołu ZWZ–AK Bodzentyn. „Dzik” prowadził szkolenia ludzi w zakresie dywersji, zdobywania broni, jej konserwacji i przechowywania. Z każdym trwającym rokiem wojny nasilał się terror prowadzony przez niemieckiego okupanta na ludności polskiej. Dlatego w roku 1942 w odpowiedzi na coraz okrutniejsze represje zaczęły grupować się drobne oddziały partyzanckie. Do Oddziału Partyzanckiego AK „Chłopcy z lasu” pod dowództwem ppor. Euzebiusza Domoradzkiego „Grota” przyłączył się Marian Świderski, gdzie od końca 1942 r. pełnił funkcję oficera szkoleniowego. Od początku roku 1943 zaczęły powstawać większe oddziały partyzanckie, które były obejmowane jednolitym dowodzeniem. Wiosną 1943 roku Komenda Główna Armii Krajowej skierowała na Kielecczyznę por. mjr. Jana Piwnika „Ponurego” mianując go Szefem Okręgowego Kedywu. 11 czerwca 1943 r. oddział „Grota” dołączył do I Zgrupowania Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury”. „Dzik” pełnił w oddziale funkcję oficera szkoleniowego 1 plutonu I Zgrupowania, a następnie objął dowództwo nad tym plutonem. Podczas odtwarzania w 1944 roku Sił Zbrojnych w Kraju Zgrupowania zostały przeorganizowane w I batalion 2 Pułku Piechoty Legionów AK. Ppor. Marian Świderski „Dzik” dowodził 2 kampanią ww. batalionu. Natomiast od połowy listopada 1944 roku „Dzik” był dowódcą „garnizonu świętokrzyskiego” w rejonie Bodzentyna. Ostatecznie wojnę zakończył w stopniu porucznika.

W kolejnych latach był zaangażowany w działalność podziemia antykomunistycznego na Kielecczyźnie, a następnie na Opolszczyźnie. Represjonowany przez UB w 1947 r., więziony i oskarżony o zbrodnie w okresie II wojny światowej. Z braku dowodów został zwolniony. Od

początku lat pięćdziesiątych do końca lat osiemdziesiątych XX w. był inwigilowany przez aparat bezpieczeństwa. Pomimo doświadczonych represji, w roku 1957 został przewodniczącym Komitetu Budowy Pomnika - Kapliczki Matki Bożej Bolesnej na Wykusie. Dzień odsłonięcia Kapliczki - 15 września 1957 roku był także dniem powstania Środowiska Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury”-„Nurt”. W 1970 r. został awansowany na kapitana rezerwy piechoty; w 1990 otrzymał awans na stopień majora rezerwy piechoty, a w 1991 r. został wybrany dożywotnio na przewodniczącego Środowiska Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury”-„Nurt”.

Mjr. rez. piech. Mariana Jana Świderskiego ps. „Dzik” zmarł 10 stycznia 1998 roku. Swoją wojenną działalność opisał we wspomnieniach „Wśród lasów, wertepów”. Pozostawił po sobie trwające do dzisiaj największe uroczystości kombatanckie w regionie. Z jego inicjatywy i przy jego udziale ufundowano i odsłonięto ok. 100 pomników i tablic pamiątkowych poświęconych walkom Armii Krajowej na Kielecczyźnie.

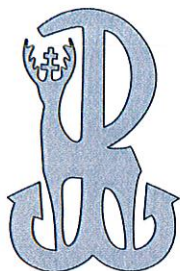
W uznaniu znamienitych zasług w trakcie służby wojennej i powojenną kombatancką aktywność otrzymał m.in. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Orderu Wojennego Virtuti Militari, Krzyż Walecznych po raz 1 i 2, Krzyż Partyzancki, Krzyż Armii Krajowej, Medal Wojska po raz 1, 2, 3 i 4, Złoty Medal Za zasługi dla obronności kraju, Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, Srebrny Medal Za zasługi dla obronności kraju, Medal Pro Fide et Patria.

Mieszkańcy Bodzentyna oraz członkowie rodziny mjr. rez. piech. Mariana Jana Świderskiego ps. „Dzik” - Państwo Joanna i Robert Kita, dla upamiętnienia polskich walk wyzwoleniczych w okresie II wojny światowej, wnioskuje o umieszczenie pamiątkowej tablicy na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bodzentynie.

W dniu 12 lutego 2024 r. W dniu 20 lutego 2024 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu wydała pozytywną opinię na temat wniosku i zarekomendowała Radzie Miejskiej podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

Załącznik do uchwały Nr LXXXVII/723/2024
Rady Miejskiej w Bodzentynie
z dnia 26 lutego 2024 r.

MAJOR MARIAN ŚWIDERSKI „DZIK” 1910-1998

URODZONY W BODZENTYNIE
ABSOLWENT TUTEJSZEGO SEMINARIUM NAUCZYCIELSKIEGO
OD JESIENI 1939 WSPÓŁORGANIZATOR
KONSPIRACJI NIEPODLEGŁOŚCIOWEJ
OFICER ZGRUPOWAŃ PARTYZANCKICH AK „PONURY”
DOWÓDCA KOMPANII W 2 PUŁKU PIECHOTY LEGIONÓW AK
KAWALER ORDERU VIRTUTI MILITARI
WSPÓŁTWÓRCA ŚRODOWISKA KOMBATANTÓW
ŚWIĘTOKRZYSKIEJ ARMII KRAJOWEJ
RODZINA MARIANA ŚWIDERSKIEGO
SAMORZĄD MIASTA I GMINY BODZENTYN
MIESZKAŃCY BODZENTYNA

2024

PRZEWODNICZĄCA RADY
Bzimek
Teresa Bzimek